

РУССКА ПОВИННИ

Dr. I. B. Višošević, rektor grkl. slem. Zagreb 8. 8.

ЗА РУСИНОХ У КРАЉОВИНИ ЈУГОСЛАВИЈИ

Найважнѣйши вѣсти.

Война на истоку.

У северним Китаю у околици Пекингу почели се посподавно крвави борби међа японску и китајску војску. Јака причина теј новеј војни точно не зна, али будве лем тога, же Японци су цали северни Китај викац под своју власц, а Китајци браца своју шлебоду.

Нет вецей контроли

на граицох Еспаниј. Најперше Немци и Италија одрекли се права на контролу, а кец и Французи и Англија увидели, же тога контрола и так ич не вредни та и вони знали своју контролу. Тераз ааш можу држави помагати у Еспаниј кога су и кельо су. Цала ствар аас тоту контролу буда од початку барз сумнива и не принесла никакого хасну и не помогла умиреши бојовних Еспанцох.

Меней жита — пекна цена

Того року урожай жита будзе у цали нашей држави коло 20 проценти (за едну пјату часи) менши од лопьского, али понеже Привад уж одредил цену жита 180 Д, а на лияцох же предала по 155-160 Д, вец е цена того року скоро за половику векла од лопьскеј цени у тим часу так, же аме скоро на дешим. Не страдали лем тоти людае, котрим лад побил, як по велѣх у Керестуре.

Шеф Генерал штаба

нашого войска ген. Недич нациел Париж, где бул службено дочекани и привитани. Шеф генералштаба французского войска генерал Гамлен прил ген. Недича як својого гостца. У истим часу бул у Паризу шеф генералштабу румунского войска ген. Суричию.

Прса Мадридом

препадала офанзива большевикох, котру цоно даскельо днѣ в велику надѣю започали. Большевици стратели 58 авијони, 40 топки и коло 24.000 людзох. А пицко ладармо. То як да будас остатни моцниши одпор большевикох у Мадриду.

Криза преходзи

на то указую велѣ знаки, а међа иѣма и тот же ше у 1936. року потрошеле цукру у цалим швецѣ скоро три милијони бабиов. То рекорд у остатних рокох. 1933 року потрошено лем два милијони и 400.000 вагона. Так враховани амерички ученици Вилет и В. Дрей. — Же те криза аменшун о тим приходза вѣсти аас шницких странаох швета, али же нице далско до того, як було у перших рокох по војни то кажди добре зна.

Рочница еспанскеј војни.

18. јула наперниче ше рок, як у Еспаниј виборили револуцију проти большевикох. Цали рок уж арелина ше крив еспанского народа у борби за шлебоду перемну, за шлебоду просвиту и за шлебоду вири. Розважали вароши и валани, безчислени гроби погибних, не-обробени поля, пшени и тисачи довицкох и шаротох — то имиджи теј војни. А чи так мучело бун? Кто виновати за тога страдане Еспаниј, яка причина теј војни?

Причинох еспанскеј војни ест вецей. Главна причина ест агитација большевикох и их жажда за власцу, их знагане за шветовну револуцију, за звичаным християнскеј вири и просвити. Добре знацени агенти московских большевикох розмали ше бун за шадани републиканскеј влади по цали Еспаниј и пуцкали цени народ проти закону и шору, намарали на буну и обецали пицки блага того швета, котри ем муни принесл большевикока влада, кем най народ неможе большевиком до влади присл.

И тога агитација мала успих. Велѣ и велѣ ше дали спривесц и удариц до большевикох друштвох и почали пици пицко, на чим почили дождити друштвени шор, а у першим шоре большевикоман пуцки народ (у пекнини варошки фабрични робелници) обрадел свой шлепн зив проти христ. вири и цркви и проти пицкох, котри как перву тримали и едели Еспанију по християнски учениц.

А чом большевикока агитаторе маш тахи успих бун у Еспаниј, чом ше еспански народ так лако дал спривесц большевикоким агентам? Чом их не одруцел, як по их одруцелю други културни народи як Англијци, Немци?

Большевици могли завесл еспански народ на својо крива догаи прето, бо тот народ у просвиту барз заостати и газдовски барз худобни. А же Еспаниј у култури заостати шлеговати сама епанска краљовска влада, бо не за народну просвиту шлеба старала, виговати еспански панове («градан») котри живи кем за себе, а земледѣлци поштовали и призывали кем на тельо, на кельо им жем добре и закон дермо обрабля. Треба признати, же ше епанске духовенство тиж не знало досл ту народу приближанц и помагати му у його потребох душевних и телесних. И так Еспанија буда кем на звонка ку-

турна жем, бо пошвеници бун кем шиски панове, котри будовали шкраси шлати, цркви, роскошно живи, а за свој прости народ мало давали. У Еспаниј будо барз велик анарфистох. Жем буда на пазнику заньска, а земледѣлци ю кем у аренду доставали. Земледѣлци бун прето незадовольни и того незадовольство большевикоци шлеказовали еф воду за свој мши.

Роботу большевиком обивчала тиж пелька газдовска криза. Котра у Еспаниј прилза вельо скорей як у нас бо уж 1920. року. У војни Еспанија буда неутрална и вельо заребела на виробовашо муници и других у војни потребних стварох за други држави. Прето ше индустрија у Еспаниј барз малго розширела, али по војни почала малго пренадац (не бундо за кого робити) и прето вельки маси робелничкох остали без работи и почали ше бунити. Пицки вони припали ту большевиком.

1931. року пренадаца у Еспаниј република и на владу прилза социјалисти, большевикоци и познати безбожници фремасони. Влада почла стрелити претанци својих противикох. Кажди, хто не приставал зос владу, то кем хто не буд большевик лебо смирисел, буд такој пренадени за неприштега држави. Особено претангла влада цркову и шницких добрих християнох. У држави не бундо никак шлебоды. Ани суд не едасел и не шмен судити по закону, але по розказу жандарох. Почала ше крвава борба по цали држави међа претанцами поединих странакох, ништо не бун бизонни за свој живот и за свој масток.

Таке беззаконие привело шницких добрих людзох, котри любя шор и шлебоду, да ше зложа ведно и да ше з оружьем у рукох спривесли большевикоку насиљству. Под водетвоѣм ген. Франка 18. јула 1936. року спривесело ше войско најперше у Мароку, а кец и у других крајох Еспаниј. Большевиком, котри не едали вишунци владу з рукох, прилза на кемец большевикока Москва и Французи. Почала ше странина крвава војна. Борителе за шор и шлебоду и за правду, тож живи шницкостисти, а то е цеквица еспанского народу на челе з генералом Франком, вишлебодзели до терза велѣй як два твещици Еспаниј звод большевикох. З цуду пошону большевикоци привало нице дае тренину жем. Али тераз по побидох националистох на северу и Биббао

